

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА

ЗАМАХІН АНДРІЙ ЛЕОНІДОВИЧ

УДК 351.74:352.07

**АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ВЗАЄМОДІЇ
ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ОРГАНІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ
З ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ**

12.00.07 – адміністративне право і процес;
фінансове право; інформаційне право

**Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата
юридичних наук**

Київ – 2020

Дисертацією є рукопис

Робота виконана в Науково-дослідному інституті публічного права

Науковий керівник

доктор юридичних наук, доцент

Дрозд Олексій Юрійович,

Національна академія внутрішніх справ,

начальник відділу докторантури та ад'юнктури

Офіційні опоненти:

доктор юридичних наук, професор,

заслужений діяч науки і техніки України

Безпалова Ольга Ігорівна,

Харківський національний університет внутрішніх справ,

завідувач кафедри поліцейської діяльності та публічного адміністрування

кандидат юридичних наук

Шкарупа Костянтин Вікторович,

Національна академія прокуратури України,

викладач відділу підвищення кваліфікації прокурорів з нагляду за додержанням

законів при виконанні судових рішень у кримінальних провадженнях інституту

підвищення кваліфікації прокурорів

Захист відбудеться «17» січня 2020 р. о 9⁰⁰ на засіданні спеціалізованої вченої ради К 26.503.01 у Науково-дослідному інституті публічного права за адресою: 03035, м. Київ, вул. Георгія Кірпи, 2 А

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Науково-дослідного інституту публічного права за адресою: 03035, м. Київ, вул. Георгія Кірпи, 2 А

Автореферат розісланий «16» грудня 2019 р.

Учений секретар

спеціалізованої вченої ради

К.М. Куркова

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Обґрунтування вибору теми дослідження. Невід'ємною складовою становлення і стабільного розвитку демократичної держави є взаємодія влади та суспільства. Прогресивні зміни суспільного розвитку зумовлюють динамічний генезис цієї взаємодії – появу нових моделей, форм і методів, реформування адміністративно-правового механізму її реалізації.

В умовах реалізації адміністративної реформи та децентралізації влади в Україні підвищуються як можливості, так і вимоги до виконання органами місцевого самоврядування окремих функцій і повноважень, зокрема у сфері безпеки та правопорядку. Після прийняття Закону України «Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 року № 580-VIII у нашій державі розпочалося створення поліції європейського зразка за моделлю Community Policing, на засадах партнерства між органами поліції та громадянським суспільством, індивідуального підходу до врахування інтересів і потреб громади конкретної адміністративно-територіальної одиниці, підвищення якості й безпеки життя. Проте на місцевому рівні реформування поліції, зокрема застосування новітніх підходів до взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, впроваджуються досить повільно, рівень довіри населення є недостатнім для прискорення цих процесів, що особливо відчутно в невеликих територіальних громадах.

Однією з ключових причин незадовільного стану взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування є недосконалість адміністративно-правового механізму цього процесу. Чинне адміністративне законодавство декларативно регламентує можливість цієї взаємодії, аспекти загального характеру, не визначаючи сутність, форми, методи, порядок, процедуру й особливості її здійснення. За відсутності належного адміністративно-правового регулювання взаємодії громади ці питання вирішують на власний розсуд, що призводить до перевищення ними повноважень, неконтрольованості поліцією діяльності громадських правоохоронних формувань на місцях. Значущість завдань, покладених на органи поліції та місцевого самоврядування, а також необхідність забезпечення своєчасності, оперативності й ефективності їх реалізації актуалізують питання дослідження сучасних адміністративно-правових засад взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування.

Окремі аспекти зазначеної взаємодії висвітлено в наукових працях таких учених, як С. С. Алексєєв, В. Б. Авер'янов, М. О. Баймуратов, О. М. Балинська, О. М. Бандурка, О. А. Банчук, В. О. Басс, О. В. Батанов, О. І. Безпалова, В. М. Бесчастний, Ю. П. Битяк, Т. Д. Гаврилюк, В. В. Галуцько, О. Ю. Дрозд, Є. Ю. Захаров, І. Д. Казанчук, О. Ф. Кобзар, І. І. Козинець, В. К. Колпаков, А. Т. Комзюк, І. С. Кравченко, О. М. Литвинов, Б. О. Логвиненко, М. В. Лошицький, Б. В. Малишев, В. Т. Маляренко, О. А. Мартиненко, Н. П. Матюхіна, А. М. Михненко, В. І. Олефір, В. М. Плішкін, О. С. Проневич, Ю. І. Римаренко, А. О. Селіванов, О. Ф. Скакун, В. О. Соколов, Ю. П. Сурмін, Т. С. Чубара, К. В. Шкарупа, О. С. Юнін та інші. Водночас, попри значний науковий доробок у

юридичній науці загалом і в науці адміністративного права зокрема, адміністративно-правові засади взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування висвітлено фрагментарно, комплексні дослідження з цього питання наразі відсутні. Невизначеними залишаються сутність, мета, завдання, принципи, форми та методи цієї взаємодії. Нагальним є вдосконалення адміністративно-правового здійснення взаємодії, посилення нагляду й контролю в цій сфері. Крім того, потребує вдосконалення адміністративне законодавство, яке регламентує взаємодію територіальних органів поліції з органами місцевого самоврядування. Доцільним також є аналіз зарубіжного досвіду в цій сфері та виявлення можливостей його використання в Україні.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами.

Обраний напрям дослідження узгоджується зі Стратегією сталого розвитку «Україна–2020» (Указ Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015), Стратегією розвитку органів системи Міністерства внутрішніх справ України на період до 2020 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2017 року № 1023-р), Стратегією розвитку наукових досліджень Національної академії правових наук України на 2016-2020 роки (постанова загальних зборів Національної академії правових наук України від 3 березня 2016 р. № 4–16). Дисертаційне дослідження виконано відповідно до Плану науково-дослідницької роботи Науково-дослідного інституту публічного права на тему «Правове забезпечення прав, свобод та законних інтересів суб'єктів публічно-правових відносин» (номер державної реєстрації 0115U005495).

Мета і завдання дослідження. *Метою* роботи є комплексне дослідження адміністративно-правових засад взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування та напрямів їх удосконалення з урахуванням історичної генези, вітчизняного й зарубіжного досвіду в цій сфері.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі *завдання*:

- охарактеризувати генезис взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування;
- визначити сутність та обґрунтувати значення взаємодії територіальних органів поліції з органами місцевого самоврядування;
- сформулювати мету, завдання і принципи взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування;
- висвітлити адміністративно-правове регулювання взаємодії територіальних органів поліції з органами місцевого самоврядування;
- визначити поняття та елементи адміністративно-правового механізму взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування;
- окреслити організаційні засади взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування;
- з'ясувати форми та методи взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування;
- охарактеризувати нагляд і контроль у взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування;

– проаналізувати зарубіжний досвід взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування та виявити можливості його використання в Україні;

– визначити шляхи вдосконалення адміністративного законодавства, яке регламентує взаємодію територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування;

– сформулювати пропозиції щодо підвищення ефективності взаємодії територіальних органів поліції з органами місцевого самоврядування.

Об'єкт дослідження – суспільні відносини, що виникають у процесі взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування.

Предмет дослідження – адміністративно-правові засади взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування.

Методи дослідження. Для досягнення мети дисертаційної роботи, об'єктивності та наукової обґрунтованості її результатів було застосовано системний підхід, що передбачав застосування низки загальних і спеціальних методів наукового пізнання. Загальні методи наукового пізнання (*синтез, аналіз, узагальнення, порівняння, спостереження, дедуція, індукція*) стали підґрунтям визначення сутності та значення, мети завдань і принципів взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, а також характеристики її адміністративно-правового регулювання (підрозділи 1.2–1.4). З метою вирішення окремих завдань дослідження застосовувалися спеціальні методи. Використання *історико-правового* методу дало змогу в межах висвітлення генезису взаємодії територіальних органів поліції з органами місцевого самоврядування виокремити окремі його етапи (підрозділ 1.1). *Логіко-семантичний* метод сприяв уточненню термінологічного апарату (підрозділи 1.2–1.4, 2.1–2.4). *Структурно-логічний* метод було застосовано під час визначення елементів адміністративно-правового механізму взаємодії територіальних органів поліції з органами місцевого самоврядування та організаційних засад її здійснення (підрозділи 2.1–2.4). Використання *аналітичного та порівняльно-правового* методів уможливило надання пропозицій з підвищення ефективності взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, визначення шляхів удосконалення адміністративного законодавства, яке її регламентує, виявлення можливостей використання в Україні зарубіжного досвіду в цій сфері правовідносин (підрозділи 3.1–3.3).

Емпіричну базу дослідження становлять узагальнення адміністративної діяльності Національної поліції України, статистичні дані органів місцевого самоврядування, політико-правова публіцистика, аналітичні матеріали, довідкові видання і результати опитування 256 респондентів.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що дисертація є одним з перших комплексних досліджень, яке присвячене визначенню адміністративно-правових засад взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування та напрямів їх удосконалення з

урахуванням історичної генези, вітчизняного та зарубіжного досвіду в цій сфері. У результаті проведеного дослідження сформульовано низку нових наукових положень, висновків, рекомендацій і пропозицій, а саме:

уперше:

– визначено сутність поняття взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, що полягає в узгодженій за змістом, місцем і часом організаційно-управлінській діяльності, яка провадиться в порядку та відповідно до вимог законодавства, на основі єдності цілей і завдань територіальних органів поліції й органів місцевого самоврядування, на засадах партнерства та спрямована на задоволення потреб і розв'язання проблем територіальних громад (що знаходяться в межах компетенції органів поліції) з урахуванням їхньої регіональної специфіки;

– виокремлено й охарактеризовано чотири етапи генезису взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування;

– здійснено класифікацію видів контролю у взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування за такими критеріями, як об'єкт контролю, суб'єкт контролю, взаємозв'язок суб'єкта й об'єкта контролю;

удосконалено:

– класифікацію принципів взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, які поділено на: 1) загальнонаукові: об'єктивності, науковості, обґрунтованості, неупередженості; 2) універсальні правові: законності, верховенства права, рівності, дотримання прав і свобод людини, прозорості та ін.; 3) специфічні: безперервності, професійності, якості, політичної нейтральності, партнерства, адаптивності, гнучкості, балансу інтересів;

– визначення поняття адміністративно-правового регулювання взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування як закріпленої нормами адміністративного права системи впорядкування, організації та управління адміністративно-правовими відносинами, які складаються під час взаємодії територіальних органів поліції з органами місцевого самоврядування, що реалізується із застосуванням передбачених законодавством юридичних засобів;

– поняття та структуру адміністративно-правового механізму взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, який представлено як систему визначених елементів (адміністративно-правових засобів), що здійснює правовий вплив на адміністративно-правові відносини у сфері взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування й упорядковує їх відповідно до вимог законодавства;

– теоретико-правовий підхід до розгляду контролю у взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування як багатоаспектної правової категорії, що охоплює його розуміння

як: 1) функції управління взаємодією; 2) способу забезпечення законності взаємодії; 3) діяльності уповноважених органів, яка спрямована на спостереження, облік, перевірку фактичної відповідності діяльності територіальних органів поліції і місцевого самоврядування вимогам законодавства в процесі їх взаємодії та передбачає повноваження втручатись у діяльність підконтрольних об'єктів з метою усунення виявлених недоліків і в передбачених законодавством випадках притягнення їх до відповідальності;

– класифікацію методів взаємодії територіальних органів поліції з органами місцевого самоврядування: 1) традиційні: переконання, заохочення, примус; 2) новітні: організаційно-технічні, командні;

дістали подальшого розвитку:

– обґрунтування значення взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, що полягає в сприянні своєчасній, оперативній і більш ефективній реалізації завдань, покладених на територіальні органи поліції та органи місцевого самоврядування, зміцненні потенціалу поліції щодо забезпечення публічної безпеки та правопорядку на відповідній території з урахуванням її індивідуальних особливостей, превенції правопорушень, забезпеченні поінформованості населення в цій сфері та підвищенні рівня його довіри;

– положення щодо завдань взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, які сформульовано таким чином: 1) визначення проблем громади територіальної одиниці у сфері публічної безпеки та правопорядку; 2) виявлення причин та умов, що сприяють учиненню правопорушень; 3) обґрунтування потреб і вимог місцевої громади у сфері публічної безпеки та правопорядку; 4) аналіз територіальних особливостей регіону; 5) оцінка рівня сприйняття та довіри до поліції; 6) вжиття заходів щодо розв'язання проблем громади певної територіальної одиниці у сфері публічної безпеки та правопорядку;

– організаційні засади взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, що становлять узгоджений комплекс управлінських, структурно-функціональних і процедурних заходів з розробки та планування форм і методів, підготовки та здійснення взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування;

– наукова дискусія про особливості правової, організаційної та інших форм взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування;

– положення про шляхи вдосконалення адміністративного законодавства, яке регламентує взаємодію територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, а саме: 1) прийняття спеціального нормативно-правового акта (інструкція, положення, методичні рекомендації), який би детально врегулював взаємодію територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування; 2) чітке адміністративне врегулювання форм взаємодії територіальних органів поліції та органів місцевого самоврядування, зокрема громадських формувань, задля уникнення перевищення повноважень і конфлікту інтересів учасників цих правовідносин;

– твердження щодо можливості використання в Україні зарубіжного досвіду взаємодії територіальних органів поліції з органами місцевого самоврядування, зокрема шляхом: 1) укладання координаційних адміністративних договорів між територіальними органами поліції та органами місцевого самоврядування (досвід Німеччини, Угорщини, Чехії); 2) децентралізованого прийняття рішень і фіксованої територіальної відповідальності в системі Community Policing (досвід США); 3) створення дорадчого комітету в справах поліції, до складу якого також входять представники провідних політичних партій, профспілок, промислово-торгових фірм (досвід Фінляндії);

– пропозиції з підвищення ефективності взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, а саме: 1) забезпечити наявність фактичного координатора під час взаємодії, реалізації спільних програм, проектів чи заходів; 2) чітко й обґрунтовано розподілити сферу компетенції та обсяг повноважень між територіальними органами Національної поліції України та органами місцевого самоврядування; 3) посилити рівень довіри громадян до вказаних вище суб'єктів взаємодії; 4) модернізувати інформаційно-комунікаційне та матеріальне забезпечення як підготовчих заходів, так і безпосередньої реалізації взаємодії.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що отримані внаслідок проведення дослідження висновки, рекомендації та пропозиції можуть бути використані у:

– *науково-дослідній діяльності* – у подальших наукових дослідженнях теоретико-правових засад взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування (акт впровадження Науково-дослідного інституту публічного права від 07.05.2019 р. № 5/1/2-331);

– *правотворчій діяльності* – у процесі вдосконалення адміністративного законодавства України, що регламентує взаємодію територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування (акт впровадження Інституту законодавства Верховної Ради України від 28.12.2018 № 22/620-1-15);

– *правозастосовній діяльності* – під час практичної реалізації адміністративно-правового механізму взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування;

– *освітньому процесі* – під час проведення лекцій, семінарських і практичних занять, тренінгів з проблематики взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, а також розроблення методичних рекомендацій, написання монографій, підручників, посібників (акт впровадження Національної академії внутрішніх справ від 11.07.2019 р.).

Апробація результатів дослідження. Основні ідеї та положення, одержані узагальнення й висновки дисертаційного дослідження було оприлюднено на трьох міжнародних науково-практичних конференціях: «Національні та міжнародні стандарти сучасного державотворення: тенденції та перспективи розвитку (м. Харків, 5–6 серпня 2016 р.), «Міжнародні та національні правові виміри забезпечення стабільності» (м. Львів, 14–15 квітня 2017 р.), «Законодавство України

у світлі сучасних активних реформаційних процесів» (м. Київ, 12–13 жовтня 2018 р.).

Структура та обсяг дисертації. Робота складається з анотації, вступу, трьох розділів, що поєднані в 11 підрозділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг дисертації становить 187 сторінок. Список використаних джерел складається із 182 найменувань, розміщених на 19 сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми дисертаційної роботи, її зв'язок з науковими програмами та планами, визначено об'єкт, предмет і методи дослідження, його мету й завдання, розкрито наукову новизну, теоретичне та практичне значення дисертаційної роботи, наведено відомості про апробацію результатів дослідження.

Розділ 1 «Теоретико-правові засади взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування» складається з чотирьох підрозділів і присвячений дослідженню генезису взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, її сутності, значення, мети, завдань, принципів та адміністративно-правового регулювання.

У *підрозділі 1.1 «Генезис взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування»* виокремлено й охарактеризовано основні етапи генезису взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування: 1) дорадянський: вияви соціально-правової взаємодії органів міліції з громадами, створення місцевих правоохоронних органів на засадах домінування державних інституцій над органами місцевого самоврядування в умовах небажання органів державної влади децентралізувати правоохоронну функцію; 2) радянський: становлення взаємодії між міліцією і широкими верствами населення щодо охорони громадської безпеки на засадах не сприяння, а саме взаємодії, побудованої на принципі підпорядкування громадських формувань радянським і партійним органам (створення товариств і бригад сприяння міліції, добровільних народних дружин, громадських пунктів охорони порядку), загальне зростання ролі громадськості в організації та безпосередній участі в охороні громадського порядку; 3) початковий етап за часів незалежності України: розвиток взаємодії територіальних органів міліції, побудованої за традиційною моделлю, з органами місцевого самоврядування з акцентом на домінування правоохоронної, а не соціальної функції муніципальної поліції; формальне визнання пріоритету громадянського суспільства перед державою; 4) новітній етап з прийняттям Закону України «Про Національну поліцію» – створення інституту поліції європейського зразка за принципом взаємодії поліції та громад на засадах партнерства (взаємний діалог, довіра, індивідуальний підхід, спільні заходи, громадський контроль).

Зауважено, що з прийняттям Закону України «Про Національну поліцію» на перший план вийшла модель Community Policing, проте забезпечення подальшої

розбудови багатоаспектної взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування на проголошених засадах партнерства між органами поліції та громадянським суспільством вимагає комплексного й системного підходу до її адміністративно-правового регулювання.

У підрозділі 1.2 «Сутність і значення взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування» визначено, що сутність взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування полягає в узгодженій за змістом, місцем і часом організаційно-управлінській діяльності, яка провадиться в порядку та відповідно до вимог законодавства, на основі єдності цілей і завдань територіальних органів поліції й органів місцевого самоврядування, на засадах партнерства та спрямована на задоволення потреб і розв'язання проблем територіальних громад (що знаходяться в межах компетенції органів поліції) з урахуванням їхньої регіональної специфіки.

Обґрунтовано, що значення взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування полягає, з одного боку, у сприянні своєчасній, оперативній і більш ефективній реалізації завдань, покладених на територіальні органи Національної поліції України та органи місцевого самоврядування, а з іншого – у зміцненні потенціалу поліції щодо забезпечення публічної безпеки та правопорядку на відповідній території з урахуванням її індивідуальних особливостей, превенції злочинності, забезпеченні поінформованості населення в цій сфері та підвищенні рівня його довіри.

У підрозділі 1.3 «Мета, завдання і принципи взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування» встановлено, що мета взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування полягає в підвищенні загального рівня якості та безпеки життя місцевої громади. Сформульовано основні завдання взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, а саме: 1) визначення проблем громади певної територіальної одиниці у сфері публічної безпеки та правопорядку; 2) виявлення причин та умов, що сприяють учиненню правопорушень; 3) обґрунтування потреб і вимог місцевої громади у сфері публічної безпеки та правопорядку; 4) аналіз територіальних особливостей регіону; 5) оцінка рівня сприйняття та довіри до поліції з боку населення; 6) визначення форм і методів взаємодії, зокрема розробка спільних програм, проектів; 7) вжиття заходів для вирішення визначених проблем громади даної територіальної одиниці у сфері публічної безпеки та правопорядку; 8) здійснення превентивної та профілактичної діяльності, спрямованої на запобігання вчиненню правопорушень.

Виокремлено та класифіковано принципи взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування: 1) загальнонаукові: об'єктивності, науковості, обґрунтованості, неупередженості, раціональності, ефективності, системності; 2) універсальні правові: законності, верховенства права, рівності, дотримання прав і свобод людини, єдності, відкритості та прозорості, відповідальності та ін.; 3) специфічні: безперервності, етичності,

гуманізму, професійності, якості, доступності, політичної нейтральності, партнерства, адаптивності, гнучкості, балансу інтересів.

У підрозділі 1.4 «Адміністративно-правове регулювання взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування» визначено, що адміністративно-правове регулювання взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування – це закріплена нормами адміністративного права система впорядкування, організації та управління адміністративно-правовими відносинами, що складаються під час взаємодії територіальних органів поліції з органами місцевого самоврядування, що реалізується із застосуванням передбачених законодавством юридичних засобів.

Проаналізовано адміністративно-правову основу взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, яку передусім становлять: Конституція України; закони України «Про Національну поліцію», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону»; постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Національну поліцію», «Про утворення територіальних органів Національної поліції та ліквідацію територіальних органів Міністерства внутрішніх справ»; наказ Міністерства внутрішніх справ України «Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції» та інші відомчі нормативні акти; міжнародні нормативно-правові акти, які закріплюють міжнародні стандарти у відповідній сфері (Декларація про поліцію, Європейський кодекс поліцейської етики та ін.).

Розділ 2 «Адміністративно-правовий механізм взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування» складається з чотирьох підрозділів і присвячений дослідженню поняття та елементів адміністративно-правового механізму взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, організаційних засад, форм і методів взаємодії, нагляду й контролю у взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування.

У підрозділі 2.1 «Поняття та елементи адміністративно-правового механізму взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування» сформульовано поняття адміністративно-правового механізму взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування та визначено його елементи, а саме: 1) норми адміністративного права, які регламентують цю взаємодію, – встановлені державою загальнообов'язкові правила поведінки територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, за допомогою яких відбувається впорядкування та регулювання адміністративно-правових відносин, що виникають/змінюються під час їх взаємодії; 2) адміністративно-правові відносини, які виникають/змінюються в процесі здійснення взаємодії, – це врегульовані адміністративно-правовими нормами відносини, які виникають/змінюються в процесі здійснення взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, котрі наділені відповідною компетенцією,

повноваженнями, суб'єктивними правами та юридичними обов'язками у сфері взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування і несуть передбачену законодавством відповідальність за власні дії чи бездіяльність; 3) акти реалізації норм адміністративного права під час досліджуваної взаємодії – фактична поведінка суб'єктів цих правовідносин; 4) акти тлумачення адміністративно-правових норм у цій сфері; 5) принципи взаємодії; 6) форми й методи взаємодії; 7) кадрове, інформаційне, матеріально-технічне, фінансове та інші види забезпечення взаємодії.

У підрозділі 2.2 «*Організаційні засади взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування*» визначено сутність організаційних засад взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, які охоплюють: 1) організаційно-функціональну структуру територіальних органів Національної поліції України та органів місцевого самоврядування, що взаємодіють між собою; 2) розробку та планування спільних проєктів, програм, заходів, операцій, що передбачають взаємодію; 3) стратегічне й тактичне управління взаємодією: формами, методами, порядком реалізації; 4) координаційні заходи між територіальними органами Національної поліції України та органами місцевого самоврядування; 5) контрольні та наглядові заходи у взаємодії; 6) інформаційні засади взаємодії.

Виявлено особливості організації взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, зокрема: 1) наявне підпорядкування поліції громадських формувань з охорони громадського порядку; 2) можлива передача частини повноважень поліції місцевим формуванням в частині адміністративних правопорушень; 3) реалізацію програм, проєктів, заходів можуть ініціювати обидві сторони взаємодії; 4) діяльність формувань не повинна суперечити нормам законодавства та перевищувати повноваження; 5) організація взаємодії відбувається за постійної координації з поліцією (наприклад, на кожне патрулювання місцевого формування видається наказ, призначається відповідальний за координацію дій поліцейський); 6) обов'язкове погодження статутних документів місцевих формувань з територіальними органами поліції і місцевою владою.

У підрозділі 2.3 «*Форми та методи взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування*» з'ясовано сутність поняття форми взаємодії територіальних органів Національної поліції з органами місцевого самоврядування, проаналізовано правову, організаційну та інші форми цієї взаємодії.

З'ясовано, що метод взаємодії територіальних органів Національної поліції з органами місцевого самоврядування – це сукупність конкретних способів та прийомів, які реалізуються шляхом впливу на сферу взаємодії територіальних органів Національної поліції з органами місцевого самоврядування. Охарактеризовано такі методи взаємодії територіальних органів Національної поліції з органами місцевого самоврядування: 1) традиційні: переконання, заохочення, примус; 2) новітні: організаційно-технічні, командні.

У підрозділі 2.4 «Нагляд і контроль у взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування» визначено, що контроль у взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування є багатоаспектною правовою категорією, що охоплює розуміння контролю як функції управління, як способу забезпечення законності, як діяльності уповноважених органів.

Здійснено класифікацію видів контролю у взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування: 1) за об'єктом контролю: правомірність діяльності територіальних органів Національної поліції України та правомірність діяльності органів місцевого самоврядування в процесі їх взаємодії; 2) за суб'єктами контролю: державний, громадський, судовий, міжнародний; 3) за взаємозв'язком суб'єкта й об'єкта контролю: зовнішній і внутрішній (внутрішньоорганізаційний, відомчий); 4) залежно від інших критеріїв (форма контролю, повнота контролю, стадія контролю).

Акцентовано увагу на сутнісних відмінностях нагляду й контролю у взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, а саме: нагляд полягає в спостереженні за організаційно не підпорядкованими об'єктами та виявленні порушень, зокрема з метою їх попередження; натомість контроль передбачає перевірку фактичної відповідності діяльності підконтрольного об'єкта вимогам чинного законодавства та повноваження втручатися в оперативно-господарську діяльність з метою усунення виявлених недоліків.

Розділ 3 «Напрями вдосконалення адміністративно-правових засад взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування» складається з трьох підрозділів і присвячений дослідженню зарубіжного досвіду взаємодії територіальних органів поліції з органами місцевого самоврядування та виявленню можливостей його використання в Україні шляхом удосконалення адміністративного законодавства у відповідній сфері.

У підрозділі 3.1 «Зарубіжний досвід взаємодії територіальних органів поліції з органами місцевого самоврядування та можливості його використання в Україні» наголошено на тому, що в інших країнах історично сформувалися різні моделі й підходи до організації взаємодії між територіальними органами поліції та органами місцевого самоврядування, з огляду на особливості адміністративно-територіального й державного устрою. Особливо такий вид взаємодії поширений у федеративних державах.

Окреслено можливості використання в Україні зарубіжного досвіду взаємодії територіальних органів поліції з органами місцевого самоврядування: 1) укладання координаційних адміністративних договорів між територіальними органами поліції та органами місцевого самоврядування (Німеччина, Угорщина, Чехія); 2) визначення на загальних зборах представників поліції та місцевого самоврядування найбільш проблемних частин міста для створення муніципальної поліції чи спільних патрулів поліції (Чехія); 3) децентралізоване прийняття рішень та децентралізованої (фіксованої територіальної) відповідальності в системі

Community Policing, а також поміркованого поєднання моделей індивідуального та колективного прийняття рішень (США); 4) створення дорадчого комітету в справах поліції, до складу якого також входять представники провідних політичних партій, профспілок, промислово-торгових фірм (Фінляндія); 5) розгляд волонтерського руху як дієвого резерву поліції в здійсненні заходів соціальної профілактики (США); 6) створення міні-поліцейських дільниць у районах проживання або центрі міста поряд з громадськими організаціями з метою поліпшення доступності поліції (Франція); 7) практика сусідського спостереження або сусідської варти задля превенції злочинності (США, Канада, Нідерланди, Велика Британія); 8) функціонування комісії з питань поліції та злочинності, що утворюються органами місцевого самоврядування території, на якій діє відповідна поліцейська служба, для публічного нагляду за діяльністю поліції (Велика Британія).

У підрозділі 3.2 *«Шляхи вдосконалення адміністративного законодавства, яке регламентує взаємодію територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування»* акцентовано увагу на недоліках чинного адміністративного законодавства, яке регламентує взаємодію територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, ключовим з яких є відсутність спеціального нормативно-правового акта (інструкції, положення, методичних рекомендацій), який би детально врегулював взаємодію територіальних органів поліції з органами місцевого самоврядування, урахувавши багатогранність і значущість взаємодії.

Запропоновано шляхи вдосконалення адміністративного законодавства, яке регламентує взаємодію територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, що полягають у такому: 1) прийняття спеціального нормативно-правового акта, який би детально врегулював взаємодію досліджуваних органів; 2) закріплення визначення взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування в запропонованому вище документі та в ст. 5 Закону України «Про Національну поліцію», зокрема внесення до цієї статті п. 2 в запропонованій автором редакції; 3) розроблення процедур, форм, методів взаємодії і загалом адміністративно-правового механізму взаємодії територіальних органів Національної поліції та органів місцевого самоврядування; 4) чітке адміністративне врегулювання форм взаємодії територіальних органів поліції та органів місцевого самоврядування, зокрема громадських формувань, задля уникнення перевищення повноважень і конфлікту інтересів учасників цих правовідносин; 5) посилення контролю за взаємодією територіальних органів Національної поліції та органів місцевого самоврядування.

У підрозділі 3.3 *«Підвищення ефективності взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування»* обґрунтовано незадовільний рівень ефективності взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування. У зв'язку з цим надано пропозиції з підвищення ефективності взаємодії територіальних органів поліції з органами місцевого самоврядування, а саме: 1) удосконалити та систематизувати нормативно-правову базу, що регламентує взаємодію територіальних органів

Національної поліції України з органами місцевого самоврядування; 2) забезпечити наявність фактичного координатора під час взаємодії, реалізації спільних програм, проектів чи заходів; 3) чітко й обґрунтовано розподілити сферу компетенції та обсяг повноважень між територіальними органами Національної поліції України та органами місцевого самоврядування; 4) підвищити рівень довіри громадян до вказаних суб'єктів взаємодії; 5) модернізувати інформаційно-комунікаційне та матеріальне забезпечення як підготовчих заходів, так і безпосередньої реалізації взаємодії.

ВИСНОВКИ

У **висновках** дисертаційної роботи представлено теоретичне узагальнення й нове вирішення наукової задачі, яка полягала у визначенні адміністративно-правових засад взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, на підставі чого запропоновано напрями їх удосконалення з урахуванням історичної генези, вітчизняного та зарубіжного досвіду цієї взаємодії. У результаті здійсненого дослідження сформульовано висновки, спрямовані на досягнення поставленої мети, а також відповідні пропозиції та рекомендації.

1. Охарактеризовано генезис взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, виділено його ключові етапи: 1) дорадянський: вияви соціально-правової взаємодії органів міліції з громадами, домінування державних інституцій над органами місцевого самоврядування; 2) радянський: підпорядкування громадських формувань радянським і партійним органам, створення товариств сприяння міліції, бригад сприяння міліції, добровільних народних дружин, громадських пунктів охорони порядку; 3) початковий етап за часів незалежності України: розвиток взаємодії територіальних органів міліції, побудованої за традиційною моделлю, з органами місцевого самоврядування; формальне визнання пріоритету громадянського суспільства перед державою; 4) новітній етап з прийняттям Закону України «Про Національну поліцію» – створення інституту поліції європейського зразка за принципом взаємодії поліції та громад на засадах партнерства.

2. Визначено сутність взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, що полягає в узгодженій за змістом, місцем і часом організаційно-управлінській діяльності, яка провадиться в порядку та відповідно до вимог законодавства, на основі єдності цілей і завдань територіальних органів поліції й органів місцевого самоврядування, на засадах партнерства та спрямована на задоволення потреб і розв'язання проблем територіальних громад (що знаходяться в межах компетенції органів поліції) з урахуванням їхньої регіональної специфіки.

Обґрунтовано значення взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, що полягає, з одного боку, у сприянні своєчасній, оперативній і більш ефективній реалізації завдань, покладених

на територіальні органи Національної поліції України та органи місцевого самоврядування, а з іншого – у зміцненні потенціалу поліції щодо забезпечення публічної безпеки та правопорядку на відповідній території з урахуванням її індивідуальних особливостей, превенції злочинності, забезпеченні поінформованості населення в цій сфері та підвищенні рівня його довіри.

3. Сформульовано мету взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, що полягає в підвищенні загального рівня якості та безпеки життя місцевої громади. Основними завданнями взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування є такі: 1) визначення проблем громади певної територіальної одиниці у сфері публічної безпеки та правопорядку; 2) виявлення причин та умов, що сприяють учиненню правопорушень; 3) обґрунтування потреб і вимог місцевої громади у сфері публічної безпеки та правопорядку; 4) аналіз територіальних особливостей регіону; 5) оцінка рівня сприйняття та довіри до поліції з боку населення; 6) визначення форм і методів взаємодії, зокрема розроблення спільних програм, проєктів.

Виокремлено та класифіковано такі принципи взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування: 1) загальнонаукові: об'єктивності, науковості, обґрунтованості, неупередженості; 2) універсальні правові: законності, верховенства права, відкритості, відповідальності та ін.; 3) специфічні принципи взаємодії територіальних органів поліції з органами місцевого самоврядування: якості, політичної нейтральності, партнерства, адаптивності.

4. Констатовано, що адміністративно-правове регулювання взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування – це закріплена нормами адміністративного права система впорядкування, організації та управління адміністративно-правовими відносинами, що складаються під час взаємодії територіальних органів поліції з органами місцевого самоврядування, що реалізується із застосуванням передбачених законодавством юридичних засобів. Проаналізовано адміністративно-правову основу взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, яку передусім становлять: Конституція України; закони України «Про Національну поліцію», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону»; наказ Міністерства внутрішніх справ України «Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції» та інші нормативні акти.

5. Визначено поняття адміністративно-правового механізму взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування як системи елементів (адміністративно-правових засобів), що здійснює правовий вплив на адміністративно-правові відносини у сфері взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування й упорядковує їх відповідно до вимог законодавства. Виокремлено й охарактеризовано елементи адміністративно-правового механізму взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого

самоврядування (норми адміністративного права, адміністративно-правові відносини, акти реалізації норм адміністративного права, акти тлумачення адміністративно-правових норм, принципи, форми та методи, інформаційне, матеріально-технічне та інші види забезпечення взаємодії).

6. Окреслено організаційні засади взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, що становлять узгоджений комплекс управлінських, структурно-функціональних і процедурних заходів з розробки та планування форм і методів, підготовки та здійснення взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування. Встановлено, що організаційні засади охоплюють: 1) організаційно-функціональну структуру територіальних органів Національної поліції України та органів місцевого самоврядування, що взаємодіють між собою; 2) розробку та планування спільних проектів, програм, заходів, операцій, що передбачають взаємодію територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування; 3) стратегічне та тактичне управління взаємодією: формами, методами, порядком реалізації; 4) координаційні заходи між територіальними органами Національної поліції України та органами місцевого самоврядування; 5) контрольні й наглядові заходи у взаємодії.

7. З'ясовано, що форма взаємодії територіальних органів Національної поліції з органами місцевого самоврядування – це зовнішнє вираження змісту практичної діяльності територіальних органів Національної поліції з органами місцевого самоврядування, що реалізується в конкретних правомірних діях у межах законодавчо визначеної компетенції із застосуванням комплексу способів, методів і заходів для досягнення мети і завдань взаємодії територіальних органів Національної поліції з органами місцевого самоврядування. Охарактеризовано основні форми взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування: 1) правова; 2) організаційна; 3) інші (інформаційна, роз'яснювальна, консультаційна, профілактична, виховна).

Уточнено, що метод взаємодії територіальних органів Національної поліції з органами місцевого самоврядування – це сукупність конкретних способів і прийомів, які реалізуються шляхом впливу на сферу взаємодії територіальних органів Національної поліції з органами місцевого самоврядування. Охарактеризовано такі методи взаємодії територіальних органів Національної поліції з органами місцевого самоврядування: 1) традиційні: переконання, заохочення, примус; 2) новітні: організаційно-технічні, командні.

8. Визначено, що контроль у взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування є багатоаспектною правовою категорією, що охоплює розуміння контролю як: 1) функції управління взаємодією територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування; 2) способу забезпечення законності взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування; 3) діяльності уповноважених органів (органів державної влади, органів місцевого самоврядування, громадських організацій, міжнародних організацій), спрямованої на спостереження, облік, перевірку фактичної відповідності діяльності

територіальних органів поліції з органами місцевого самоврядування вимогам чинного законодавства в процесі їх взаємодії, і яка передбачає повноваження втручатись у діяльність підконтрольних об'єктів з метою усунення виявлених недоліків і в передбачених законодавством випадках притягнення їх до відповідальності.

Акцентовано увагу на сутнісних відмінностях нагляду й контролю у взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування (підпорядкованість об'єкту спостереження, можливість втручатись у його діяльність).

9. Висвітлено зарубіжний досвід взаємодії територіальних органів поліції з органами місцевого самоврядування, зокрема виявлено такі можливості його використання в Україні: 1) укладання координаційних адміністративних договорів між територіальними органами поліції та органами місцевого самоврядування (Німеччина, Угорщина, Чехія); 2) визначення на загальних зборах представників поліції та місцевого самоврядування найбільш проблемних частин міста для створення муніципальної поліції чи спільних патрулів поліції (Чехія); 3) децентралізоване прийняття рішень та децентралізованої (фіксованої територіальної) відповідальності в системі Community Policing, а також поміркованого поєднання моделей індивідуального та колективного прийняття рішень (США); 4) функціонування комісії з питань поліції та злочинності, що утворюються органами місцевого самоврядування території, на якій діє відповідна поліцейська служба, для публічного нагляду за діяльністю поліції (Велика Британія).

10. Визначено шляхи вдосконалення адміністративного законодавства, яке регламентує взаємодію територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, що полягають у такому: 1) прийняття спеціального нормативно-правового акта, який би детально врегулював взаємодію досліджуваних органів; 2) закріплення визначення взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування в запропонованому вище документі та в ст. 5 Закону України «Про Національну поліцію», зокрема внесення до цієї статті п. 2 в запропонованій автором редакції; 3) розроблення процедур, форм, методів взаємодії і загалом адміністративно-правового механізму взаємодії територіальних органів Національної поліції та органів місцевого самоврядування; 4) чітке адміністративне врегулювання форм взаємодії територіальних органів поліції та органів місцевого самоврядування, зокрема громадських формувань, задля уникнення перевищення повноважень і конфлікту інтересів учасників цих правовідносин; 5) посилення контролю за взаємодією територіальних органів Національної поліції та органів місцевого самоврядування.

11. Сформульовано пропозиції щодо підвищення ефективності взаємодії територіальних органів поліції з органами місцевого самоврядування, а саме: 1) удосконалити та систематизувати нормативно-правову базу, що регламентує взаємодію територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування; 2) забезпечити наявність фактичного координатора під

час взаємодії, реалізації спільних програм, проектів чи заходів; 3) чітко й обґрунтовано розподілити сферу компетенції та обсяг повноважень між територіальними органами Національної поліції України та органами місцевого самоврядування; 4) підвищити рівень довіри громадян до вказаних суб'єктів взаємодії; 5) модернізувати інформаційно-комунікаційне та матеріальне забезпечення як підготовчих заходів, так і безпосередньої реалізації взаємодії.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Замахін А. Л. Сучасні форми взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2016. Вип. 40. Т. 4. С. 111–116. (Серія «Право»).

2. Замахін А. Л. Адміністративно-правове регулювання взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2017. Вип. 1. Т. 3. С. 109–112.

3. Замахін А. Л. Цель, задачи и принципы взаимодействия территориальных органов Национальной полиции Украины с органами местного самоуправления. *Право и политика*. 2018. № 2. С. 54–58. (Кыргызская Республика).

4. Замахін А. Л. Сутність і значення взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2018. Вип. 2. Т. 3. С. 100–104.

5. Замахін А. Л. Контроль у взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. Вип. 50. Т. 4. С. 84–89. (Серія «Право»).

6. Замахін А. Л. Этапы историко-правового развития взаимодействия территориальных органов Национальной полиции Украины с органами местного самоуправления. *Право и Закон*. 2019. № 1. С. 129–134. (Кыргызская Республика).

які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

7. Замахін А. Л. Генезис взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування. *Національні та міжнародні стандарти сучасного державотворення: тенденції та перспективи розвитку* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 5–6 серп. 2016 р.). Харків : Східноукр. наук. юрид. орг., 2016. С. 68–72.

8. Замахін А. Л. Сутність поняття та елементів адміністративно-правового механізму взаємодії територіальних органів національної поліції України з органами місцевого самоврядування. *Міжнародні та національні правові виміри забезпечення стабільності* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Львів, 14–15 квіт. 2017 р.). Львів : Центр прав. ініціатив, 2017. С. 114–115.

9. Замахін А. Л. Деякі шляхи удосконалення адміністративного законодавства, яке регламентує взаємодію територіальних органів національної поліції України з органами місцевого самоврядування. *Законодавство України у*

світлі сучасних активних реформаційних процесів : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 12–13 жовт. 2018 р.). Київ : Центр прав. наук. дослідж., 2018. С. 70–73.

АНОТАЦІЯ

Замахін А. Л. Адміністративно-правові засади взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування. – *Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.*

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». – Науково-дослідний інститут публічного права, Київ, 2020.

Дисертаційну роботу присвячено комплексному дослідженню адміністративно-правових засад взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування та напрямів їх удосконалення з урахуванням історичної генези, вітчизняного й зарубіжного досвіду. Проаналізовано історичні аспекти взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування. Визначено сутність і значення, мету, завдання та принципи цієї взаємодії. Охарактеризовано адміністративно-правове регулювання взаємодії територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, визначено поняття та елементи адміністративно-правового механізму її здійснення. Окреслено організаційні засади, форми й методи цієї взаємодії, нагляд і контроль у ній. Висвітлено зарубіжний досвід і можливості його використання в Україні. Запропоновано шляхи вдосконалення адміністративного законодавства, яке регламентує взаємодію територіальних органів Національної поліції України з органами місцевого самоврядування, сформульовано пропозиції з підвищення ефективності взаємодії.

Ключові слова: адміністративно-правові засади, адміністративно-правовий механізм, адміністративне регулювання, взаємодія, територіальні органи, поліція, Національна поліція, органи місцевого самоврядування, громада, партнерство.

АННОТАЦИЯ

Замахин А. Л. Административно-правовые основы взаимодействия территориальных органов Национальной полиции Украины с органами местного самоуправления. – *Квалификационный научный труд на правах рукописи.*

Диссертация на соискание ученой степени кандидата юридических наук по специальности 12.00.07 «Административное право и процесс; финансовое право, информационное право». – Научно-исследовательский институт публичного права, Киев, 2020.

Диссертационная работа посвящена комплексному исследованию административно-правовых основ взаимодействия территориальных органов Национальной полиции Украины с органами местного самоуправления и направлений

их совершенствования с учетом исторической генезиса, отечественного и зарубежного опыта. В работе охарактеризованы исторические аспекты взаимодействия территориальных органов Национальной полиции Украины с органами местного самоуправления. Определена сущность и значение, цель, задачи и принципы данного взаимодействия. Охарактеризованы административно-правовое регулирование взаимодействия территориальных органов Национальной полиции Украины с органами местного самоуправления, определяется понятие и элементы административно-правового механизма ее осуществления. Определены организационные основы, формы и методы взаимодействия, надзор и контроль во взаимодействии территориальных органов Национальной полиции Украины с органами местного самоуправления. Освещены зарубежный опыт и возможности его использования в Украине. Предложены пути совершенствования административного законодательства, регламентирующего взаимодействие территориальных органов Национальной полиции Украины с органами местного самоуправления. Сформулированы предложения по повышению эффективности взаимодействия.

Ключевые слова: административно-правовые основы, административно-правовой механизм, административное регулирование, взаимодействие, территориальные органы, полиция, Национальная полиция, органы местного самоуправления, община, партнерство.

SUMMARY

Zamahin A.L. Administrative and legal basis for the interaction of the territorial bodies of the National Police of Ukraine with local authorities. – *Qualification scientific work on the rights of the manuscript.*

Thesis for obtaining a scientific degree of candidate of legal sciences, specialty 12.00.07 «Administrative law and procedure; financial law; information law». – Scientific Institute of Public Law, Kyiv, 2020.

Thesis is one of the first comprehensive researches in the science of administrative law. It is devoted to the determination of the administrative and legal basis of the interaction of the territorial bodies of the National Police of Ukraine with local authorities. Besides, different directions for their improvement, taking into account the historical genesis, domestic and foreign experience of interaction of territorial bodies of the National Police of Ukraine with local authorities are studied in this research. A number of new scientific provisions, conclusions, recommendations and suggestions are formulated as a result of the research. The genesis of the interaction of the territorial bodies of the National Police of Ukraine with local authorities is characterized. The essence and significance of the interaction of the territorial bodies of the National Police of Ukraine with local authorities are determined. The goal, tasks and principles of interaction of the territorial bodies of the National Police of Ukraine with local authorities are formulated. The administrative and legal regulation of the interaction of the territorial bodies of the National Police of Ukraine with local authorities is characterized. The concept and elements of the administrative and legal mechanism of interaction of the territorial bodies of the National Police of Ukraine with local authorities are determined. The organizational

basis for the interaction of the territorial bodies of the National Police of Ukraine with local authorities is determined. The forms and methods of interaction between the territorial bodies of the National Police of Ukraine and local authorities are clarified. Supervision and control in the interaction of the territorial bodies of the National Police of Ukraine with local authorities are characterized. The foreign experience of the interaction of the territorial bodies of the National Police of Ukraine with local authorities is highlighted, and also the possibilities of its use in Ukraine are revealed. The ways of improving the administrative legislation governing the interaction of the territorial bodies of the National Police of Ukraine with local authorities are determined. Proposals to improve the effectiveness of interaction between the territorial bodies of the National Police of Ukraine and local authorities are made.

Keywords: administrative and legal framework, administrative and legal mechanism, administrative regulation, interaction, territorial bodies, police, National Police, local authorities, community, partnership.